

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΤΑΜΑΣΟΥ ΚΑΙ ΟΡΕΙΝΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ (ΙΖ΄ 1-13)

28 Μαΐου 2017

Των αγίων Πατέρων τον χορόν εορτάζει η εκκλησία μας την έβδομη από το Πάσχα Κυριακή. Την Κυριακή, δηλαδή, μετά την Ανάληψη του Κυρίου και προ της Πεντηκοστής.

Εορτάζει και προβάλλει τους Πατέρες εκείνους που έγιναν ακαθαίρετοι πύργοι και πάγχρυσσα στόματα του Λόγου, για να τρανώσουν το δόγμα της Εκκλησίας και να αποβάλουν τις κακοδοξίες του Αρείου. Εορτάζει τη μνήμη των 318 θεοφόρων Πατέρων της Α' Οικουμενικής Συνόδου, που συνεκλήθη από τον πρώτο αυτοκράτορα του βυζαντίου Μέγα Κωνσταντίνο στη Νίκαια της Βιθυνίας και καταδίκασε την αίρεση του Αρείου, ανακηρύττοντας τον Χριστό Θεό ομοούσιο προς τον Πατέρα. Μεγάλα και γνωστά ονόματα ιεραρχών αντέκρουσαν τις κακοδοξίες του Αρείου και έδωσαν μάχες μέχρι φυλάκισης, για να παραδώσουν ανόθευτο το μυστήριο της θεολογίας στην εκκλησία. Άγιος Νικόλαος επίσκοπος Μύρων, Μέγας Αθανάσιος και ο άγιος Σπυρίδων, ο οποίος, με το θαύμα με το κεραμίδι, έδωσε το τέλος της συνόδου.

Οπλίτε, λοιπόν, της παρατάξεως του Κυρίου τιμώνται και ψάλλονται από την εκκλησία. Ο εορτασμός της μνήμης τους αυτή την Κυριακή οφείλεται, όπως είναι φανερό, στη γνωστή και από άλλες περιπτώσεις συνήθεια της Μεγάλης Εκκλησίας, να μεταθέτει σε Κυριακές τις μνήμες των μεγάλων αγίων. Η εβδομή από του Πάσχα Κυριακή δεν είχε ιδιαίτερο εορτολογικό θέμα και προτιμήθηκε ως η καταλληλότερη και η πλησιέστερη προς τη μνήμη των Πατέρων, για να μεταφερθεί σ' αυτήν ο εορτασμός τους.

Με τη μνήμη των Πατέρων της εν Νικαία Συνόδου τονίζεται η πιστότης της Εκκλησίας στην αληθινή και ορθή διδασκαλία, όπως την άκουσε από το στόμα του Κυρίου και όπως την είδε ανάγλυφη στο όλο σωτηριώδες έργο του Χριστού. Αυτό ακριβώς υπογραμμίζει και το συναξάριο της Κυριακής των αγίων Πατέρων. «Την παρούσαν εορτήν εορτάζομεν δι' αιτίαν τοιαύτην. Επειδή γάρ ο Κύριος Ιησούς Χριστός την καθ' ημάς φορέσας σάρκα, την οικονομίαν άπασαν αρρήτως ενήργησε και προς τον πατρώον αποκατέστη θρόνον, θέλοντες δείξαι οι άγιοι ότι αληθώς ο Υιός του Θεού εγένετο άνθρωπος, και τέλειος άνθρωπος Θεός ανελήφθη και εκάθισε εν δεξιά της μεγαλωσύνης εν υψηλοίς και ότι η σύνοδος αυτή των αγίων Πατέρων ούτως αυτόν ανεκήρυξε και ανωμολόγησεν ομοούσιον και ομότιμον τω Πατρί...»

Στον ναό της Αγίας Σοφίας Κωνσταντινουπόλεως κατά τον δέκατο έως ενδέκατο εόρταζαν την Κυριακή αυτή εκτός από τούς Πατέρες της Α' Συνόδου και τούς άλλους Πατέρες των έξι οικουμενικών Συνόδων, προφανώς για τον ίδιο λόγο. Για να παρασταθή δηλαδή η ενότης της εκκλησιαστικής διδασκαλίας και η συνέπειά της προς την διδασκαλία του Ευαγγελίου. Λείψανο του κοινού αυτού εορτασμού βρίσκουμε στο δοξαστικό της λιτής της ακολουθίας. Σε αυτό, εκτός από τον Άρειο απαριθμούνται και ο Μακεδόνιος, ο Νεστόριος, ο Ευτυχής, ο Σαβέλλιος και ο Σεβήρος, η διδασκαλία των οποίων κατεδικάσθη από τις άλλες οικουμενικές Συνόδους. Τελικά όμως η εορτή διετήρησε μόνο το αρχικό της θέμα, τη μνήμη των 318 Πατέρων της Α' Οικουμενικής Συνόδου.

Το μέλλον της Εκκλησίας και η περιφρούρηση των δογμάτων ως θεμελίων της πίστης είναι ευθύνη των ποιμένων και πατέρων της. Λύκοι βαρείς λυμαίνονται την Εκκλησία μας γι' αυτό οι επόμενοι και διάδοχοι των αποστόλων επίσκοποι πρέπει πάντοτε να γρηγορούν και άμεση φροντίδα τους να είναι το ποίμνιο τους.

Παράδειγμα, όπως μας αναφέρει το ευαγγελικό ανάγνωσμα από τον ευαγγελιστή Ιωάννη (17, 1-13) η αρχιερατική προσευχή του Χριστού που παρουσιάζει τον μέγα αρχιποίμενα δεόμενο για τους μαθητές Του, για την εκκλησία Του. Είναι εκείνοι που του δόθηκαν από τον Πατέρα, που ενώ εκείνος θα φύγει, αυτοί μένουν στον κόσμο.

Έχουν, λοιπόν, ανάγκη της προστασίας του Πατρός, για να διατηρηθούν πιστοί στο όνομα του Θεού, ώστε να είναι «ένα», όπως είναι ο Υιός με τον Πατέρα, για να είναι η μαρτυρία τους αληθινή μέσα στον κόσμο.

Αυτόν λοιπόν τον θεοτίμητο χορό των αγίων Πατέρων, που μαζεύτηκε από τα πέρατα της Οικουμένης και εδογμάτισε την ορθή σχέση του Χριστού προς τον Πατέρα τον «ομοούσιον», και διετύπωσε και παρέδωσε την ορθή πίστη στην Εκκλησία, μακαρίζομε. Αντλώντας παραδείγματα θάρρους και τόλμης, για να διατηρήσουμε «μια» την ορθόδοξη μας πίστη, ανόθευτη εις τους αιώνας.

Αρχιμανδρίτης Ηρακλείδιος Κλεάνθους